

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ
เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนราชดำริ

The Effects of a Career Self-efficacy Guidance Program on Developing
Career Decision Making for Occupation Of Mathayomsuksa 4
Students at Rajadamri School

มนีรัตน์ แก้วการไร่¹ ปวีณา อ่อนใจเอื้อ²

Maneerat Kaewkanrai¹ Paweena Onjai-uea²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 72 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นจับฉลากให้ 1 ห้องเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 35 คน และอีก 1 ห้อง เป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ 3) แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม และต่อผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบด้วยสถิติพาราเมตริกและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความคิดเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองในด้านต่างๆ อาทิ ความสนใจ ความสามารถ ความถนัด ทักษะ ความเชื่อมั่นในตนเอง และบุคลิกภาพ ทำให้นักเรียนสามารถกำหนดเป้าหมายในการเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง รวมถึงสามารถพัฒนาทักษะในการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและ

¹ (นิสิตปริญญาโท) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(Master's degree) department of Educational Psychology and Guidance Faculty of Education, Kasetsart University

² (ผู้ช่วยศาสตราจารย์) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(Asst.Prof. Dr.) Department of Educational Psychology and Guidance Faculty of Education, Kasetsart University

ประกอบอาชีพ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างมั่นใจและเหมาะสมกับตนเอง

คำสำคัญ : กิจกรรมแนะแนว, แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ, การตัดสินใจเลือกอาชีพ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to construct of a Career Self-efficacy Guidance Program on Developing Career Decision Making for Occupation 2) to study the Effects of a Career Self-efficacy Guidance Program on Developing Career Decision Making for Occupation. This research was a quasi experimental research. The sample group was 72 students in Mathayomsuksa 4 in 2 classrooms, which were obtained by simple random sampling. Then draw lots for one room into an experimental group of 35 people and another room as a control group of 37 people. The instruments used in this research were: 1) Career Self-efficacy Guidance Program on Developing Career Decision Making for Occupation, 2) The Career Decision Scale, 3) The record of learning experience and students' opinion about activities they participated each time, and 4) The student's opinion questionnaire towards the activities and the researcher. The research employs Mean, Standard Deviation, Content Analysis, the Paired-Sample t-test, and Independent Sample t-test for analyzing data.

The research results indicated that: 1) after the experiment, the post-test scores of experimental group were higher than their pre-test scores at .05 level of significance, 2) after the experiment, the post-test scores of experimental group were higher than the control group at .05 level of significance, and 3) the experimental group reported that participating in Career Self-efficacy Program on Developing Career Decision Making for Occupation helped them to understand about their interest, ability, skills, belief and personality. So, they could determine proper educational and career goals. They also developed skills in education and career information searching which led them to know their decision tendency and felt more confidence to make decision for proper pursuing education and occupation.

Keywords : Guidance activities, The concept of a Career Self-efficacy, Career Decision Making for Occupation

บทนำ

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ภาวะทางเศรษฐกิจที่รัดตัวมีผลผลักดันให้บุคคลต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในลักษณะต่างๆ ความจำเป็นที่จะต้องประกอบอาชีพ จึงแทบจะเรียกว่าเป็นปัจจัยที่ 5 ของมนุษย์

และในปัจจุบันสภาพของการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้งตามความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้การศึกษาเปลี่ยนแปลงไปตามความจำเป็น และความต้องการของสังคม หลักสูตรการเรียนการสอนก็ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ มีทักษะ ทักษะคิด ค่านิยม สามารถเลือกเรียนตามความชอบและความถนัด เพื่อการนำความรู้ไปประกอบอาชีพในอนาคต การเลือกเรียนและเลือกอาชีพเป็นปัจจัยสำคัญในสังคมในปัจจุบัน เพราะการเลือกเรียนและการเลือกอาชีพที่ตรงกับความชอบ ความถนัด ความสามารถ ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองมีค่า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ด้วยเหตุนี้ การแนะแนวเพื่อวางแผนสู่อาชีพจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้วัยทำงานที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากกระตุ้นใจเลือกอาชีพของนักเรียนในช่วงวัยนี้จะเป็นการกำหนดแนวทางในการศึกษาต่อและการดำเนินชีวิตในอนาคต ซึ่งสิ่งสำคัญประการแรกก่อนที่จะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกอาชีพได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเสริมสร้างให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางของตนเอง (สมร ทองดี, 2555) ทั้งนี้การศึกษากระบวนการปัญญาสังคมต่อพัฒนาการทางอาชีพตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาสังคมทางอาชีพ (Social Cognitive Career Theory: SCCT) ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีปัญญาสังคมของ Bandura พบว่าตัวแปรสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อการเลือกอาชีพ และส่งผลทางอ้อมต่อการเลือกอาชีพผ่านความสนใจคือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) กล่าวคือ บุคคลจะเกิดกระบวนการเลือกอาชีพจากการรับรู้ความสามารถ ส่งผลทำให้เกิดความสนใจทางอาชีพ ซึ่งส่งผลไปยังการตั้งเป้าหมายทางอาชีพและการกระทำที่ส่งผลต่อเป้าหมายนั้น (Lent & Brown, 1996)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาผลการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ที่เข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ และการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพตามทฤษฎีปัญญาสังคมทางอาชีพ (Social Cognitive Career Theory) ซึ่ง Lent, Brown & Hackett (1994) ได้อธิบายทฤษฎีนี้ในบริบทของการตัดสินใจเลือกอาชีพว่าเป็นการที่บุคคลคาดการณ์การรับรู้ความสามารถของตนเอง จากการประสบความสำเร็จที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดความสนใจ การตัดสินใจเลือกเป้าหมาย การตัดสินใจเลือกการกระทำที่ทำให้บุคคลกระทำจนบรรลุเป้าหมายนั้นมีประโยชน์ต่อการรับรู้ขอบเขตการเลือกอาชีพของบุคคล กล่าวคือนักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ ลักษณะการทำงานของตน ด้วยการแนะแนวทางอาชีพภายใต้กรอบทฤษฎีปัญญาสังคมทางอาชีพที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจ การเห็นคุณค่า และทักษะของแต่ละบุคคล เนื่องจากการรับรู้ความสามารถของตนเองมีผลต่อกระบวนการเลือกอาชีพทั้งทางตรงและทางอ้อมหลายทาง ผ่านการคาดหวังต่อผลลัพธ์ ความสนใจ การตัดสินใจเลือกเป้าหมาย เลือกการกระทำ และการกระทำให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพสำหรับนักเรียนกลุ่มทดลองประกอบด้วย 2 มิติ คือ 1) มิติด้านเนื้อหา มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ (Gathering Occupational Information) การเลือกเป้าหมาย (Goal Selection) การวางแผน (Planning) และการ

แก้ปัญหา (Problem Solving) ด้วยการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ จากแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพ (Career Decision-Making Self-Efficacy Scale: CDMSE) ของ Taylor และ Betz (1983) และ 2) มิติด้านวิธีการส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเอง 4 ด้าน ได้แก่ ความสำเร็จจากการกระทำ การเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น การโน้มน้าวด้วยคำพูด และ สภาพทางร่างกายและทางอารมณ์ ตามแนวคิดเรื่องการรับรู้ความสามารถของตนเอง ของทฤษฎีปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ Bandura (1997) ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่วัดได้จากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Scale) ของ Osipow และคณะ (1976) แบ่งองค์ประกอบได้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านความแน่ใจในการตัดสินใจเลือก 2) ด้านความเลือนลางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 3) ด้านการสนับสนุนการตัดสินใจเลือกอาชีพ 4) ด้านความลังเลใจในกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ และ 5) ด้านอุปสรรคในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

จากการปฏิบัติงานวิชาชีพครู กลุ่มงานแนะแนว ในโรงเรียนราชดำริมาเป็นเวลา 4 ปี โดยจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าหากสามารถนำกระบวนการทางการแนะแนวเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการในด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยเฉพาะระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และสามารถตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพได้ จะช่วยให้นักเรียนวางแผนชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายของตนเองได้อย่างสมบูรณ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ

สมมติฐานการวิจัย

1. ระยะเวลาหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่า ระยะเวลาก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
2. ระยะเวลาหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ขอบเขตงานวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชดำริ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จาก 8 ห้องเรียน จำนวน 300 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชดำริ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 72 คน ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นจับฉลากให้ 1 ห้องเป็นกลุ่มทดลอง และอีก 1 ห้อง เป็นกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 35 คน

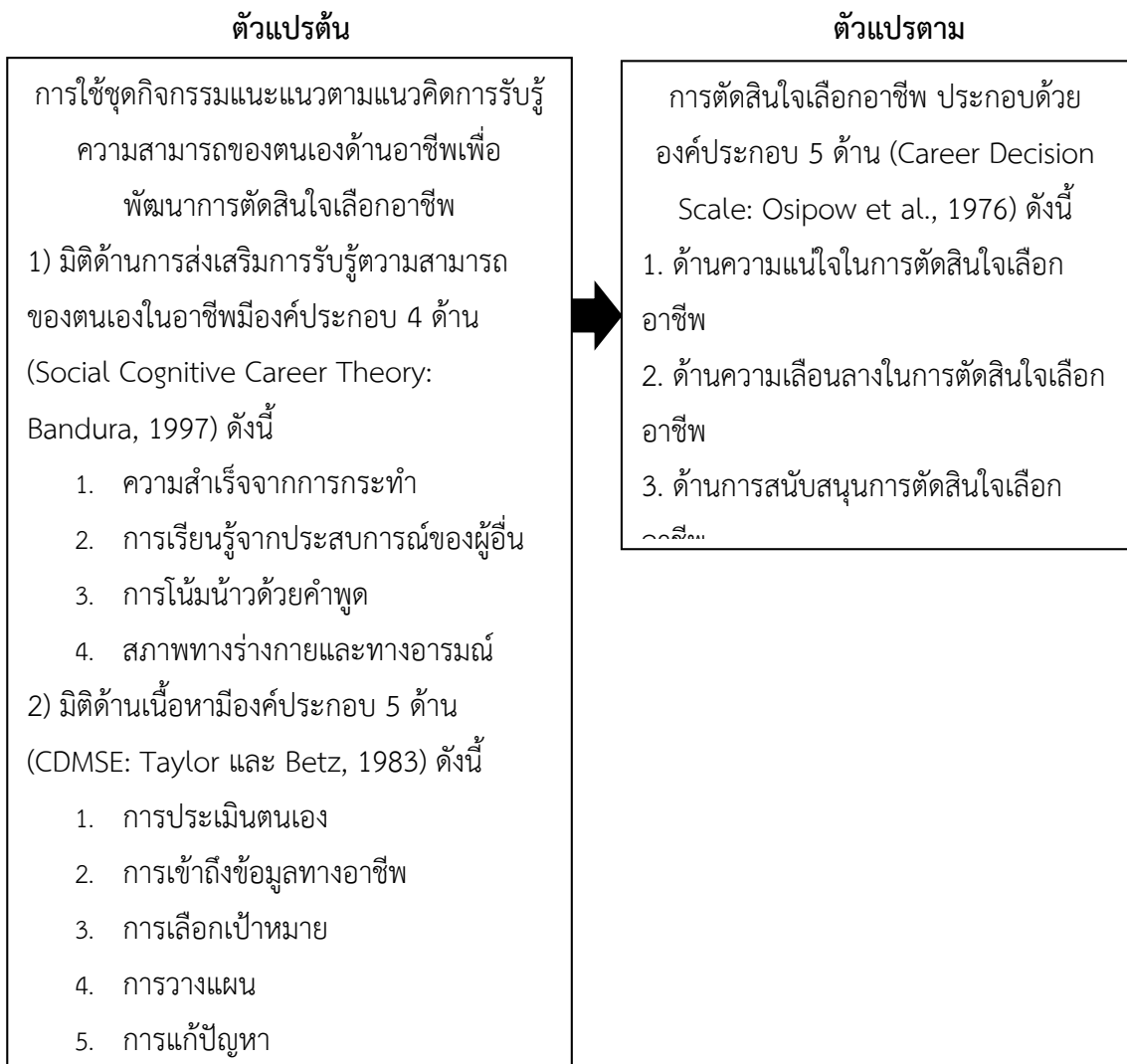
กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 37 คน

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ

3.2 ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเลือกอาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มการทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง (Control Group Pretest and Posttest)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

1. แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ
2. แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและต่อผู้วิจัย

การหาคุณภาพเครื่องมือมีดังนี้

1. แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบวัดที่มีลักษณะการประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Scale) (Osipow et al., 1976) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาองค์ประกอบของการตัดสินใจเลือกอาชีพ จากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยที่ได้ดัดแปลงและพัฒนาแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Scale) ของ Osipow (1976) แปลและพัฒนา โดย กาญจนา ณ ลำพูน (2538) ประกอบด้วยข้อคำถามสร้างขึ้นจากการระบุความเป็นไปได้ที่บุคคลจะให้เหตุผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเอง แบ่งองค์ประกอบได้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านความสนใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) ด้านความเลือนรางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 3) ด้านการสนับสนุนการตัดสินใจเลือกอาชีพ 4) ด้านกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ 5) ด้านอุปสรรคในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

1.2 นำแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาในด้านข้อคำถามและภาษาของแบบวัดเพื่อรับฟังคำวิจารณ์และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.3 นำแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ที่จบการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาและมีประสบการณ์ในด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวไม่น้อยกว่า 5 ปี ตรวจสอบด้านความตรงตามเนื้อหา (IOC) ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของข้อคำถามพร้อมทั้งข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามแล้วรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาแก้ไขปรับปรุงแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยข้อคำถามในแบบวัดมีค่าความตรงของเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.66 – 1.00

1.4 ภายหลังจากแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านแล้วนำแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาอีกครั้ง ซึ่งได้แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 35 ข้อ

1.5 นำแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแล้วมาหาค่าความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชดำริ จำนวน 45 คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.80

2. แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองในแต่ละครั้ง ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้และประโยชน์หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง รวมถึงให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมครั้งต่อไป สำหรับแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและต่อผู้วิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและต่อผู้วิจัย ให้นักเรียนประเมินความคิดเห็น ความรู้สึกและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทั้งหมด 12 ครั้ง แบบสอบถามความคิดเห็นมีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรฐานมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อวัด 2 องค์ประกอบ 1) สอบถามความคิดเห็น ความรู้สึกและประสบการณ์เรียนรู้ที่นักเรียนได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม 2) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ทำวิจัยทำหนังสือจากภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชดำริ เพื่อขออนุมัติในการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 72 คน โดยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ในระยะก่อนการทดลอง (Pre-test)

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองตามกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยดำเนินการกับกลุ่มทดลองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โดยผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทดลองกิจกรรมฯ ตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2564 ถึงวันที่ 9 เมษายน 2564 รวมทั้งสิ้น 12 ครั้งๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ทำแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมฯ ด้วยตนเองในแต่ละครั้ง เพื่อผู้วิจัยจะได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และทราบถึงสิ่งที่นักเรียน

ได้เรียนรู้ ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง

5. ผู้วิจัยนำแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดก่อนการทดลองมาวัดกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง (Post - test) รวมทั้งให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและต่อผู้วิจัย ในกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ

6. นำคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง มาวิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม และนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาแนะแนว รวมทั้งนำข้อมูลจากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละครั้งของนักเรียนกลุ่มทดลองมาวิเคราะห์เนื้อหา

7. นำแบบสอบถามความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรม มาวิเคราะห์และสรุปข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมกิจกรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมและนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และคะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อกิจกรรมแนะแนว

2. สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Paired-Sample t-test

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Independent Sample t-test

3. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนของเนื้อหาปลายเปิด

3.1 วิเคราะห์เนื้อหาของแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยการบรรยาย

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig
ก่อนทดลอง	35	2.52	0.21		
หลังทดลอง	35	4.04	0.11	43.747	.000*

*P< .05

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในระยะหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง

กลุ่มทดสอบ	N	\bar{x}	S.D.	t	Sig
กลุ่มทดลอง	35	4.03	0.11		
กลุ่มควบคุม	37	3.66	0.22	9.059	.016*

*P< .05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในระยะหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง เป็นรายองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	sig
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.		
ความไม่แน่ใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	2.72	0.30	3.46	0.36	17.16	.000*
ความเลือนลางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	2.56	0.34	4.61	0.19	8.78	.000*
การสนับสนุนการตัดสินใจเลือกอาชีพ	2.62	0.36	4.02	0.18	1.11	.000*
กระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ	2.05	0.35	4.07	0.28	9.72	.000*
อุปสรรคในการตัดสินใจเลือกอาชีพ	2.67	0.38	4.75	0.18	17.58	.000*

*P< .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในระยะหลังทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ จากองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

อภิปรายผล

ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวความคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชดำริ พบว่า ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ สูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจากแบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ สูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งจากผลการทดลองดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ทฤษฎีปัญญาสังคมทางอาชีพ (Social Cognitive Career Theory) ตามทฤษฎีของ Bandura (1997) สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริงในการพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ และความสำเร็จจากการกระทำด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรวิทย์ มาลาทอง (2556) ได้วิจัยพบว่า ภายหลังจากจัดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิจัยของ นานุกสิลา คชประเสริฐ (2557) พบว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวฯ ช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแนะแนวตามแนวความคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ มีขั้นตอนในการสร้างการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เป็นลำดับชัดเจนจากการประเมินตนเอง การเข้าถึงข้อมูลทางอาชีพ แล้วจึงพิจารณาทางเลือกเป้าหมายทางอาชีพ เพื่อวางแผนไปสู่เป้าหมายที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของแต่ละบุคคล รวมถึงการแก้ปัญหาโดยการพิจารณาจากความสำเร็จของตนเองและจากประสบการณ์ของผู้อื่น โดยสร้างสภาวะทางร่างกายและอารมณ์ให้มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ตนเอง และเสริมความเชื่อมั่นในการรับรู้ความสามารถของตนเองในอาชีพตามความเป็นจริงด้วยคำพูดโน้มน้าวจากบุคคลใกล้ชิด โดยเฉพาะจากกิจกรรมต่อเนื่องที่ให้นำข้อมูลไปสอบถามผู้ปกครอง ซึ่งแตกต่างจากการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพตามปกติที่เน้นการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง การศึกษาต่อ และอาชีพในคาบวิชาแนะแนว

ซึ่งสอดคล้องกับ ภัฏญวาทธ เสนิงค์ ณ ออยุธยา (2557) ซึ่งพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่นำข้อมูลจากการทำกิจกรรมไปปรึกษากับผู้ปกครองหรือบุคคลใกล้ชิดเพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพและวางแผนการศึกษาต่อ มีความมั่นใจในการประเมินตนเองจากการได้รับข้อมูลย้อนกลับที่ยืนยัน การประเมินหรือการพิจารณาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง

การจัดชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ ให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมกับช่วงวัยที่นักเรียนมีความสนใจในการเลือกอาชีพเนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีช่วงอายุ 15-17 ปี มีความพร้อมและมีความขวนขวายต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงตามสภาพความเป็นจริงตามทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ (Ginzberg, 1952) (Super, 1953) นักเรียนจะมีการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้นเนื่องจากการพิจารณาอาชีพตามความเป็นจริงจากความกดดันในการตัดสินใจเลือกอาชีพและคณะในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยก่อนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (Patton & Creed, 2001) โดยเฉพาะการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงในการพัฒนาบัณฑิตให้ตรงตามลักษณะของแต่ละอาชีพ ทำให้นักเรียนสนใจและเห็นความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อ พัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ดังนั้นการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโอกาสทางอาชีพที่หลากหลายแก่นักเรียนและผู้ปกครองเพื่อร่วมกันพิจารณาทางเลือกอาชีพตามมิติด้านเนื้อหาของชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยวิธีการพิจารณาจากความสำเร็จในอดีตของนักเรียน ประสบการณ์ของผู้อื่น และการโน้มน้าวด้วยคำพูดตามความเป็นจริงก็จะส่งผลให้นักเรียนเกิดการตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัย พบว่า กิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพ มีการมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาเพิ่มเติมร่วมกับผู้ปกครอง ทำให้เกิดข้อจำกัดในการติดตามผล จึงควรพัฒนาใบงานให้เป็นเอกสารออนไลน์ เช่น การบันทึกใน Google Docs ให้นักเรียนบันทึกผลกิจกรรม เพื่อเข้าไปติดตามผลหรือแปลผลกิจกรรมและนำไปสู่ในกิจกรรมครั้งต่อไปได้สะดวกยิ่งขึ้น และกิจกรรมมีการระบุให้นักเรียนนำข้อมูลไปปรึกษากับผู้ปกครองทุกครั้ง แต่ไม่มีการสรุปผลกิจกรรม โดยครูที่ชัดเจน ดังนั้นการนำชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ออกไปใช้ จึงควรเพิ่มระยะเวลาในการติดตามผล และขยายเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง เพื่อให้เด็กนักเรียนมีเวลาในการพิจารณาตนเองและนำข้อมูลไปปรึกษาผู้ปกครองได้มากขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีการตัดสินใจหรือพิจารณาทางเลือกที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาผลของชุดกิจกรรมแนะแนว ตามแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกอาชีพครั้งนี้ มีการทดสอบแค่ระยะก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งยังคงอยู่ในช่วงที่นักเรียนยังไม่ได้สอบเข้ามหาวิทยาลัย จึงควรมีการติดตามผลในระยะยาวว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีการตัดสินใจเลือกอาชีพและการศึกษาต่ออย่างไร

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญาภัทร เสนิวังศ์ ณ ออยุธยา. (2557). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านอาชีพ การรับรู้ความสามารถของตนด้านอาชีพ และความสอดคล้องในตนด้านเป้าหมายการเลือกเส้นทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา ณ ลำพูน. (2538). **ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ที่ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล**. ครุศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นาฏศิลป์ คชประเสริฐ. (2557). **ผลของโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวเพื่อการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนห้วยคาศึกษา จังหวัดชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วชิรวิทย์ มาลาทอง. (2556 เดือนมกราคม-เมษายน 2558). **ผลของกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา**. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร. 8 (1), 1108-1119.
- สมร ทองดี. (2555). **การแนะแนวกับการวางแผนเข้าสู่อาชีพ. การแนะแนวกับคุณภาพชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 9)** นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อ้างถึง Bandura, A. (1977). *Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

- Bandura, A. 1997. **“Self-efficacy: The exercise of control.”** New York: Freeman.22(1), 63-81.
- Ginzberg, E. (1952). **Toward a theory of occupational choice.** Occupations: The Vocational Guidance Journal, 30(7), 491-494.
- Lent, R. W., & Brown, S. D. 1996. **“Social cognitive approach to career development: An overview.”** The Career Development Quarterly, 44(4), 310-321.
- Lent, R. W., Brown, S. D., & Hackett, G. (1994). **Toward a unifying social cognitive theory of career and academic interest, choice, and performance.** Journal of vocational behavior, 45(1), 79-122
- Osipow, S. H., Carney, C. G., & Barak, A. (1976). **A scale of educational-vocational undecidedness: A typological approach.** Journal of vocational behavior, 9(2), 233-243.
- Patton, W., & Creed, P. A. (2001). **Developmental issues in career maturity and career decision status.** The Career Development Quarterly, 49(4), 336-351.
- Super, D. E. (1953). **A theory of vocational development.** American psychologist, 8(5), 185.
- Taylor, K. M., & Betz, N. E. (1983). **Applications of self-efficacy theory to the understanding and treatment of career indecision.** Journal of vocational behavior, 22(1), 63-81.